

Ενημερωτικό Σημείωμα

Υλοποίηση έργων Περιβάλλοντος και Μεταφορών στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου κατά τη Νέα Προγραμματική Περίοδο

Στόχος της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου για τη νέα προγραμματική περίοδο 2014-2020 είναι να αξιοποιήσει αποτελεσματικά τους περιορισμένους -σε σχέση με τις προηγούμενες περιόδους- διατιθέμενους πόρους, προς την κατεύθυνση της ισόρροπης ανάπτυξης των Κυκλάδων και της Δωδεκανήσου, της αναστροφής της ύφεσης στην οικονομία, της δημιουργίας θέσεων απασχόλησης και της άρσης των ανισοτήτων.

Στο πλαίσιο του σχεδιασμού αυτής της περιόδου και μέσα από την καταγραφή των αναγκών και προτεραιοτήτων, ιδιαίτερα στους τομείς του περιβάλλοντος και των μεταφορών, για μια ακόμη φορά γίνεται φανερό ότι επιβάλλεται η ιδιαίτερη αντιμετώπιση της περιοχής μας και η εφαρμογή νησιωτικής πολιτικής, ανεξάρτητα από την εικόνα που εμφανίζουν οι χρησιμοποιούμενοι δείκτες του κατά κεφαλήν εισοδήματος.

Περιβάλλον

Βασική προτεραιότητα για την Περιφέρεια παραμένει η εξασφάλιση της αειφορίας με την αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προβλημάτων και η συνετή διαχείριση και αξιοποίηση των πόρων, καθώς και η εξασφάλιση των απαραίτητων υποδομών σε όλα τα νησιά στο τρίπτυχο “νερό, λύματα, απορρίμματα”.

Κατά την τρέχουσα προγραμματική περίοδο για την υλοποίηση έργων υποδομής περιβάλλοντος, εκτός των πόρων του Ε.Π. Κρήτης & Νήσων Αιγαίου, μπορούσαν να αντληθούν πόροι και από το Ε.Π. Περιβάλλον - Αειφόρος Ανάπτυξη (ΕΠ ΠΕΡΑΑ) με συγχρηματοδότηση από το Ταμείο Συνοχής. Οι πόροι αυτοί συνολικά ανήλθαν περίπου στα 232 εκ. €.

Αναλυτικότερα :

- Εκχωρήθηκαν στην Περιφέρεια πόροι ύψους 114 εκ. € και υλοποιούνται 75 έργα ύδρευσης- διαχείρισης, λυμάτων και απορριμμάτων, ενώ
- Επιπλέον εντάχθηκαν από την ΕΥΔ του ΕΠ ΠΕΡΑΑ, άλλα 25 έργα της Περιφέρειας, συνολικού προϋπολογισμού 118 εκ. €.

Δεδομένου ότι αρκετά από τα παραπάνω έργα, λόγω αντικειμενικών δυσκολιών, δεν θα προλάβουν να υλοποιηθούν εντός των χρονικών ορίων του ΕΣΠΑ, αλλά και με βάση τις υπόλοιπες καταγεγραμμένες ανάγκες, εκτιμάται ότι για **κατά τη νέα Προγραμματική Περίοδο θα χρειαστούν** για έργα περιβάλλοντος πόροι ύψους **234 εκ. €**, δηλαδή ανάλογου ύψους με αυτούς της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου.

Πιο συγκεκριμένα:

Απορρίμματα

Παρά τη προσπάθεια που έχει καταβληθεί από τους Δήμους, που έχουν την αρμοδιότητα υλοποίησης του ΠΕΣΔΑ, εξακολουθούν να υπάρχουν κάποιες εκκρεμότητες, οι οποίες πρέπει να διευθετηθούν το συντομότερο. Επιτακτικότερη δε είναι η ανάγκη αποκατάστασης των παράνομων ΧΑΔΑ με δεδομένη πλέον την επιβολή χρηματικών

κυρώσεων (προστίμων) από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τις οποίες, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, θα κληθούν να πληρώσουν οι Δήμοι που εξακολουθούν να τους λειτουργούν ή / και να μην έχουν αποκαταστήσει.

Τα παρακάτω υπολειπόμενα έργα για την υλοποίηση του περιφερειακού σχεδιασμού της Περιφέρειας για τη νέα προγραμματική περίοδο είναι συνολικού Π/Υ 27,5 εκ. €.

- ΧΥΤΑ Χάλκης, 1 εκ. €
- ΧΥΤΑ Κάσου, 2 εκ. €
- ΧΥΤΑ Λέρου, 4 εκ. €
- ΧΥΤΑ Καλύμνου, 3 εκ. €
- ΧΥΤΑ Αδρανών νήσου Ρόδου, 3,5 εκ. €
- ΧΥΤΑ Σικίνου, 1 εκ. €
- ΧΥΤΑ Άνδρου, 4,5 εκ. €
- ΧΥΤΑ Τήνου, 4 εκ. €
- ΧΥΤΑ Θήρας – Θηρασίας, 4,5 εκ. €

Εξάλλου από τα έργα της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου εκείνα που πιθανά θα «μεταφερθούν» - ολοκληρωθούν στη νέα έχουν εκτιμώμενο προϋπολογισμό 46,8 εκ. €.

- Επέκταση ΧΥΤΑ Κω (στάδιο προέγκρισης δημοπράτησης), 4,6 εκ. €
- ΧΥΤΑ Νότιας Ρόδου (στάδιο δημοπράτησης – Εγνατία Οδός Α.Ε.), 7 εκ. €
- ΧΥΤΑ Νάξου (στάδιο ανάθεσης – Εγνατία Οδός Α.Ε), 9,6 εκ. €
- ΧΥΤΑ Κέας (στάδιο ανάθεσης – Εγνατία Οδός Α.Ε), 5 εκ. €
- ΧΥΤΑ Μήλου (στάδιο υποβολής τευχών δημοπράτησης & καθορισμού τιμής μονάδας για απαλλοτρίωση - Εγνατία Οδός Α.Ε), 5,6 εκ. €
- Πλωτή μονάδα επεξεργασίας αποβλήτων στις Κυκλάδες, 15 εκ. €

Υδρευση

Στην Περιφέρεια προγραμματίζονται έργα ύδρευσης που αφορούν σε επεξεργασία (αφαλατώσεις – δυλιστήρια), αποθήκευση και μεταφορά νερού για την κάλυψη της επάρκειας των νησιών, συνολικού ύψους περίπου 50 εκ. €.

Λύματα

Το συνολικό κόστος των αναγκαίων έργων διαχείρισης υγρών αποβλήτων οικισμών Γ΄ προτεραιότητας ανέρχεται στα 72 εκ. €:

- Επέκταση Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας και Διάθεσης Λυμάτων Σύρου – Αποχέτευση Λυμάτων Βάρης και Μέγα Γιαλού, 13 εκ. €
- Διαχείριση αστικών λυμάτων Αντιμάχειας - Κεφάλου νήσου Κω, 17,8 εκ. €
- Αποχέτευση και ΕΕΛ Απολλωνίας και Αρτεμώννα Σίφνου, 9,8 εκ. €
- Αποχέτευση και ΕΕΛ Αδάμαντα Μήλου, 8,1 εκ. €
- ΕΕΛ και δίκτυα αποχέτευσης Λάρδου ν. Ρόδου 5,2 εκ. €
- ΕΕΛ και Δίκτυο αποχέτευσης ν. Σύμης, 5,9 εκ. €
- Επέκταση δικτύων αποχέτευσης Λακκίου και Αγίας Μαρίνας Λέρου, 1, 2 εκ. €
- Επέκταση δικτύου αποχέτευσης Χώρας Ίου, 0,5 εκ. €
- ΕΕΛ και δίκτυα αποχέτευσης Άνω Μεράς Μυκόνου, 9 εκ. €
- Επέκταση Δικτύων Αποχέτευσης Κρεμαστής Ρόδου, 1 εκ. €

Επίσης άλλα αναγκαία έργα λόγω της τουριστικής επιβάρυνσης των νησιών έχουν καταγραφεί και ανέρχονται σε κόστος **37,4 εκ. €** περίπου:

- Έργα διαχείρισης λυμάτων Σερίφου, 2,3 εκ. €
- Αναβάθμιση ΕΕΛ Κιμώλου, 0,7 εκ.€
- Τμήμα ΚΑΑ από Σάλακο έως Καλαβάρδα Ρόδου, 1,7 εκ. €
- Αποχέτευση Ανάφης, 1 εκ. €,
- Αποχέτευση και ΕΕΛ Ιουλίδας και Κορρησίας Κέας, 5 εκ. €
- Αποχέτευση και ΕΕΛ Κύθνου, 5 εκ. €
- Ολοκλήρωση αποχέτευσης οικισμού Χώρας - Κάστρου Σικίνου, 200 χιλ. €
- Αποχέτευση και ΕΕΛ Κάτω Μερών Εξωμβούργου Τήνου, 2,5 εκ. €
- Δίκτυο αποχέτευσης - Βιολογικός καθαρισμός Αγαθονησίου, 600 χιλ. €
- Δίκτυο αποχέτευσης & βιολογικός καθαρισμός Τελένδου, 700χιλ. €
- Δίκτυο αποχέτευσης &βιολογικός καθαρισμός Ψερίμου, 700 χιλ. €
- Δίκτυο Αποχέτευσης Αγκάλης και ΕΕΛ Φολεγάνδρου, 2 εκ. €,
- ΕΕΛ και δίκτυα αποχέτευσης περιοχής Αιγιάλης Αμοργού, 5 εκ. €
- Δίκτυα αποχέτευσης & ΕΕΛ νότιων παραλιών Πάρου,10 εκ. €
- Δίκτυα αποχέτευσης Ακαθάρτων Οικισμών Γαλλησσά, Φοίνικα και Ποσειδωνίας Σύρου, 13 εκ. €

Μεταφορές

Μεταξύ των βασικών προτεραιοτήτων της Περιφέρειας για τη νέα Προγραμματική Περίοδο παραμένουν:

- η αντιμετώπιση της νησιωτικότητας και των προβλημάτων στις μεταφορές και στην πρόσβαση στις αγορές, με έμφαση στις υποδομές και στις υπηρεσίες μεταφορών και την προσέλευση επενδύσεων από τον ηπειρωτικό χώρο και
- η άρση των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων, με την ενίσχυση των μικρών νησιών και των περιοχών χαμηλής οικονομικής ανάπτυξης

Από το Ε.Π. Κρήτης και Νήσων Αιγαίου 2007-2013 υλοποιούνται 29 έργα μεταφορών συνολικού ύψους 75 εκ. €, ενώ από το Ε.Π. Ενίσχυση της Προσπελασιμότητας υλοποιείται επίσης ένα έργο προϋπολογισμού 17 εκ. €.

Ενόψει της Νέας Προγραμματικής Περιόδου και της εκπόνησης του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Μεταφορών, η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου σε συνεργασία με την ΕΔΑ Μεταφορών, έχει προχωρήσει στην καταγραφή των προτεραιοτήτων του τομέα μεταφορών και των Διευρωπαϊκών Δικτύων Μεταφορών.

Οι εν λόγω προτάσεις αφορούν στις πύλες εισόδου (λιμάνια και αεροδρόμια) που έχουν καταγραφεί ως Διευρωπαϊκά Δικτύων Μεταφορών καθώς και σε παρεμβάσεις σε άλλα λιμάνια (ένα σε κάθε νησί) λόγω απομόνωσης.

Όσον αφορά στα οδικά έργα δεδομένου ότι στα νησιά δεν υπάρχουν διευρωπαϊκά οδικά δίκτυα τα προτεινόμενα έργα αφορούν αποκλειστικά σε σύνδεση των πυλών εισόδου μεταξύ τους ή με την πρωτεύουσα του νησιού.

Το κόστος των εν λόγω καταγεγραμμένων έργων είναι αρκετά υψηλό (469 εκ. €) και θα πρέπει να εξεταστεί η δυνατότητα κάλυψης κάποιων απ' αυτών.